

LESERBREV

Alternativt Samfunn nr. 3-1991

VAR DET KJÆRLIGHET TIL FOLK OG LAND SOM DREV QUISLING?
ETT AV MANGE LESERINNLEGG SOM ALDRI BLE TRYKT I 1945...

AV OLE LØKÅS, LEIRFJORD

DE SOM VÅGET Å SKRIVE POSITIVT OM VIDKUN QUISLING ETTER KRIGEN, FIKK IKKE SINE INNLEGG TRYKT I NORSK PRESSE. SENSUREN VAR ABSOLUTT, UNNTATT I "SAMFUNNSLIV". NORSK TIDEND FIKK DETTE INNLEGGET SENDT FRA EN SOM ALDRI HADDE VÆRT NS, MEN NEKTET Å TRYKKE DET. OLE LØKÅS BLE KALT "BROCHMANN-DISIPPEL". HAN TORDE HA ANDRE MENINGER ENN GODTFOLK FLEST. TRYGVE ENGEN, NESNA, HAR SENDT OSS INNLEGGET NÅ I DET HERRENS ÅR 1991 DA EN KJENT HISTORIKER FAKTISK REHABILITERER PERSONEN QUISLING OG PÅSTÅR AT HAN HADDE RETT I SVÆRT MEG-ET AV SITT SYN PÅ INTERNASJONAL POLITIKK, BL.A. BOLSJEVISMEN.

*

NORSKE MENN OG KVINNER!

Når eg herved vender meg til dykk med eit ord i alvor, ei bøn om å reisa eit mannjamt krav om at major Vidkunn Quisling og dei av hans politiske meiningsbrør som er fastsette, må bli sett på frifot att, så er det ikkje på nokon måte ei bøn for nasjonalsosialismen. Det er ein inntrengjande appell til det norske folket om, no i denne lagnadtunge stunda, å gjere Kristi ord til ein leveregel: Gjer mot andre det du vil at andre skal gjera mot deg!

Og kva er det vi vil at andre skal gjera mot oss? Sjølv-sagt: det gode! Vi krev av våre medmenneskje at dei skal forstå at vi har same retten som dei til å ha ei meining, og at vi har full rett til å handle i samsvar med vår tru og overtyding. Men det same kravet vi set til andre, må vi og setja til oss sjølve, og først og fremst til oss sjølve.

I dei mange og lange åra under okkupasjonen gjekk vi alle og bar på eit brennande ynskje om at den dagen snart måtte koma då Noreg atter var fritt og sjølvstendig. Så ljoma

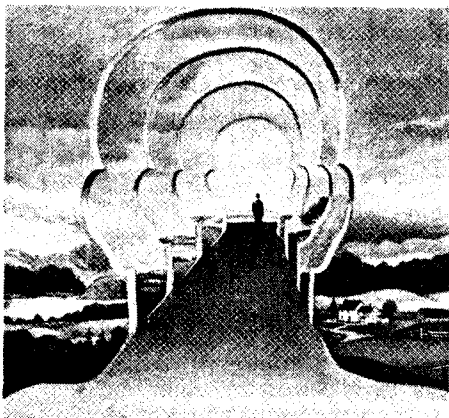
fredsklokkene ein dag over Europas blodfarga jord og rykande ruinhopar. Dei same fredsklokkene ringde inn fridomen for Noreg og det norske folket. Men skal vår fridom kosta 40 000 norske menn og kvinners personlege fridom, er nordmennene ikkje sin nyvunne fridom verdig.

Var Vidkunn Quisling en ekte patriot?

PROFESSOR I HISTORIE, HANS FREDRIK DAHLs STORE VERK OM QUISLING LIGGER SNART I BOKHANDELEN. DEN BLIR KALT EN REHABILITERING AV QUISLING, "EN SENSASJON"!

PÅ VEI

NYTT

ØKONOMISK SYSTEM

AV ASTRID STRØMME

"LØPETID" FOR GRØNNE ØKONOMER....

ØKONOMENE SITTER MED NØKLENE TIL EN BEDRE FRAMTID. VI KOMMER ALDRI TIL Å KUNNE REALISERE EN MILJØPOLITISK SNU-OPERASJON UTEN BASIS I ØKONOMISKE REALITETER. DETTE ER NOE AV BAKGRUNNEN FOR AT FORUM FOR INTERNASJONALT ANSVAR VED NORGES HANDELSHØYSKOLE I BERGEN ARRANGERTE SEMINARET "SLIPP ØKONOMENE LØS", SOM SAMLET 170 DELTAKERE OG FLERE ANERKJENTE MILJØØKONOMER. MÅLET MED SEMINARET VAR Å GJØRE MILJØINTERESSERTE OG FAGØKONOMER KJENT MED IDEENE TIL NEW ECONOMIC FOUNDATION.....

*

-messige hensyn.

- Ble det sagt noe om hvordan økonomisk teori kan sikre en bærekraftig utvikling?

-Ja, spesielt tok Robertson for seg teori som kan belyse endel effektive virkemidler i miljøpolitikken for å påvirke beslutningsatferdbåde hos private og offentlige aktører i økonomien. Her kan nevnes Finn Førsum, prof. ved Sosialøkonomisk Institutt ved Univ. i Oslo, som mente at avgifter kunne brukes til å korrigere atferd for å få satt pris på de innsatsfaktorene som man bruker i produksjonen - fordi man også bruker naturen og miljøet som innsatsfaktor - idet man bruker dens tjenester...

Seminaret ble avsluttet med en rundebordskonferanse med synspunkter på ådet som skjedde i dag. Diskusjonen tok utgangspunkt i en del oppsummerende spm. fra salen. Økonomenes ansvar ble vektlagt, likeså begrepet livskvalitet. Man stilte spm. ved hvordan senere generasjoner vil legge i begrepene. Man var også inne på hvordan vi kan ha gode virkemidler i miljøpolitikken, men at det ofte kan være et problem med iverksettelsen av økonomiske virkemidler...

-nytter det å jobbe med nye miljøøkon. modeller?

- Absolutt. Det er rett og slett en utfordring for øk.-studerende!

Hege Gulli

MOT ET

Hege Gulli er student ved Handelshøyskolen i Bergen, og delaktig i Forum for Internasjonalt Ansvar, og dermed i arrangementsgruppen for økonomiseminaret. Miljøaktuelt og Alternativt Samfunn tok kontakt med Hege G. for et tlf.-intervju, og spurte hvilke inntrykk hun satt igjen med etterpå:

- Både deltakerne, foredragsholderne og arrangementsgruppen var fornøyde. Det var lærerikt, og vi fikk diskutert mye. Foredragene var interessante.

- Hvilke av foredragsholderne presenterte økonomiske teorier som var forenlige med økologiske verdibegreper?

- Fullstendige økonomiske teorier ble ikke presentert..Det var mer av kritikk og endringsforslag til deler av dagens teori sett i sammenheng med økonomisk politikk. Først og fremst var det miljøøkonomen James Robertson fra New Economic Foundation som presenterte økologiske problemer. Han påpekte at vi trengte en mer syklisk økonomi. Hvordan få til dette? I denne sammenheng tok James Robertson for seg grønn konsumentmakt- begrepet. Vi har makt til å påvirke produsentene ved å etterspørre miljøvennlige varer. Ved skatter og endrede rammebetingelser for bedrifter kan vi få inn flere økologiske hensyn i beslutningsprosessen.... Problemet var å få til dette i praksis. Kanskje må vi innføre en helt ny bedriftskultur. Han omtalte også BNP som en mulighet til å endre dette, ved å få mer alternative indikatorer som tar sosial- og miljø-

”

EG DELER IKKJE NS-FOLKET SITT POLITISKE SYN, MEN EG TEK HATTEN AV FOR MANNEN OG HOVDINGEN VIDKUNN QUISLING SOM I EI TUNG OG VANSKELEG TID SETTE ALT INN PÅ Å HALDA LANDET OG FOLKET OPPE, SJØLV OM HAN MÅTTE REKNA MED AT DET KOM TIL Å FÅ "SLEMME FØLGER" FOR HONOM.

”

Og eg tek hatten av for NS-folket elles, dei som i same tunge tidbolken åtte mot og vilje til å strida for det dei meinte var rett. Det var kjærleiken til folk og land som var drivkrafta i deim. Ingen har grunn til å tvila på det.

Er så desse 40 000 menn og kvinner landsvikaarar? Nei, og atter nei! Dei er like store patriotar og like gode nordmenn som vi som stod utanfor NS. Og kanskje er dei det i større mon enn vi, med at dei stelte seg på uriasposten då mest det røynde på...

Norske menn og kvinner! Gå i dykkar løynderom og tenk alvorleg og sakleg over dette spørsmålet: Kvar hadde vi stade i dag, dersom vi ikkje i okkupaasjonstida hadde havt Vidkunn Quisling og Nasjonal Samling? Kvar ærleg og rettferdig nordmann veit å svara det rette. Og når det gjeld kampen for Noreg, så lyt vi vedgå, utan dermed å forfinga andre sin innsats, at Quisling har stridd den hardaste striden, med di han - med dei tyske myndigheitene over seg og storparten av det norske folket imot seg, sette alt inn på dette eine: å freista føra nasjonen heil ut or den krise han var komen opp i. Her må vi sjå bort frå det partipolitiske som

vi ikkje er samde i, og døma mannen etter den patriotiske innsatsen han har gjort. Og denne innsatsen slår fast at landssvikar er Quisling ikkje! Var det hans skuld at Tyskland og Noreg kom i krig med einannan? Var det Quisling si skuld at Noreg tapte denne krigen i første omgangen? Var det Nasjonal Samling sin førar som hadde skulda for at den tyske hermakta sette seg fast her i landet? Nordmenn, tenk Dykk alvorleg om og lat så domen bli i samsvar med den rettferdskjensla de rosar dykk av å hyse.

Det norske folket har ikkje råd til å missa Vidkunn Quisling no. I den store arbeidsdagen vi no går i møte, treng vi sårt om den menneskekjærleik og dei rike organisatoriske og administratoriske evnene han, som Nansens medarbeidar i Russland, Ukraina og Armenia, og som Folkesambandet sin representant i Donaulanda og

(Neste s.)

TEGNEREN ODD EINARSON HADDE INTET TIL OVERS FOR QUISLINGS OG NS` IDEOLOGI, OG KJEMPET MOT ALLE FORMER FOR NAZISME I SINE TEGNINGER. -MEN HAN GIKK MODIG IMOT "RETTSOPPGJØRET" I SITT BLAD "TROLLSPEILET" ETTER KRIGEN. (FRA BOKEN "VARMEFRONT" SOM KAN SKAFFES FRA DET FRIE SAMFUNN, BOKS 156, 2401 ELVERUM)

på Balkan la for dagen. Og fordi vi er så få her i landet, har vi bruk for alle dei andre NS-folka med.

Norske menn og kvinner, lat oss reisa dette kravet i djup og inderleg kjærleik til landet vårt, og av otte for kva' framtida vil føra med seg dersom vi ikkje reiser det:

Slepp laus Vidkunn Quisling og NS-folket elles, og lat dei vera med i arbeidet for å byggja opp att landet og tryggja det i framtida!

Men skal det likevel henda at Quisling og hans politiske tilhengarar skal dømast for landssvik, så ver viss på at historiens dom vil falle tung over det norske folket, som ikkje åtte evne til samhald og samarbeid då tida sjølv kravde det. Over oss hekk Guds og livets ufråvikelege regel: Fedres misgjerningar blir heimsøkt

”

SLEPP LAUS VIDKUNN QUISLING OG NS-FOLKET ELLES, OG LAT DEI VERA MED I ARBEIDET FOR Å BYGGJA OPP ATT LANDET OG Å TRYGGJA DET I FRAMTIDA!

”

på borna! Difor: Gjer dykkar kristen- og samfunnsplikt og krev fridom og oppreising for dei som i dag er "Varg i Veum" etter andre si meining. Men er dei i røynda det? Har vi nokon garanti for at dei har galt og vi rett?

Ole Løkås

Sommeren 1945

*

Sitat fra boken "Varmefront", om tegneren Odd Einarson og "Trollspeilet", Det Frie Samfunn, Boks 156 (i kommisjon):

"Ledende jøssinger utnyttet situasjonen maksimalt for å lede oppmerksomheten bort fra sin egen tvilsomme oppførsel før og under krigen. Det handlet selvfølgelig om hvem som skulle ha den politiske makten i Norge. Det var mange interesser å ta hensyn til, og alle hadde svin på skogen. Nygaardsvoldregjeringen, Heimefronten, industri og næringsliv, - og flere hundre tusen arbeidere som hadde jobbet for okkupasjonsmakten. Alle hadde behov for "forståelse", og det ble derfor snekret sammen et rettsoppgjør basert på tvilsomme juridiske tolkninger. Rettsoppgjøret var en gedigen politisk hestehandel hvor NS ble utpekt som den eneste syndeubukken. Lover ble gitt tilbakevirkende kraft. Dødsstraffen ble gjeninnført, og alle medlemmer av NS gjort kollektivt skyldige, dømt og stemplet, selv om deres eneste "forbrytelse" var at de hadde latt seg forføre av Quisling og hans stormannsgale visjoner - at de hadde vært medlemmer av det de nødvendigvis må ha oppfattet som et lovlig parti."

(Red. av "Trollspeilet", tegneren Odd Einarson)

*

Biskop Berggrav.